

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2016./2017.

**FRANCUSKI
JEZIK**

Sadržaj

UVOD	5	2.2. Obrazovni ishodi	23
1. VIŠA RAZINA ISPITA	6	2.2.1. Čitanje	23
1.1. Područja ispitivanja.....	6	2.2.2. Pisanje	23
1.2. Obrazovni ishodi	6	2.2.3. Slušanje	24
1.2.1. Čitanje	6	2.3. Struktura ispita	24
1.2.2. Pisanje	7	2.3.1. Čitanje	24
1.2.3. Slušanje	7	2.3.2. Pisanje	25
1.3. Struktura ispita.....	8	2.3.3. Slušanje	26
1.3.1. Čitanje	8	2.4. Tehnički opis ispita.....	27
1.3.2. Pisanje	9	2.4.1. Trajanje ispita	27
1.3.3. Slušanje	9	2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	27
1.4. Tehnički opis ispita.....	10	2.4.3. Pribor	27
1.4.1. Trajanje ispita	10	2.5. Opis bodovanja.....	28
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	10	2.5.1. Vrednovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	28
1.4.3. Pribor	11	2.5.2. Vrednovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	28
1.5. Opis bodovanja	11	2.5.3. Vrednovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	30
1.5.1. Vrednovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	11	2.6. Vrste zadataka	31
1.5.2. Vrednovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	11	2.6.1. Primjer zadatka povezivanja.....	31
1.5.3. Vrednovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	14	2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora	32
1.6. Vrste zadataka	14	2.6.3. Primjer zadatka kratkoga odgovora.....	32
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja.....	14	2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka	33
1.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora.....	16	2.7. Priprema za ispit	34
1.6.3. Primjer zadatka kratkoga odgovora.....	17	2.7.1. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine čitanja	34
1.6.4. Primjer zadatka sastavka.....	18	2.7.2. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine pisanja	35
1.7. Priprema za ispit.....	19	2.7.3. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine slušanja	35
1.7.1. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine čitanja	19	2.7.4. Literatura	36
1.7.2. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine pisanja	20	3. DODATCI	37
1.7.3. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine slušanja	21	3.1. Tematski sadržaji za višu razinu.....	37
1.7.4. Literatura	22	3.2. Gramatičke strukture za višu razinu	39
2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	23	3.3. Tematski sadržaji za osnovnu razinu	40
2.1. Područja ispitivanja.....	23	3.4. Gramatičke strukture za osnovnu razinu	42

UVOD

Francuski je jezik na državnoj maturi obvezatan predmet. Pristupnik¹ može polagati ispit iz Francuskoga jezika na višoj ili na osnovnoj razini. Ispitni katalog za državnu maturu iz Francuskoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni sadržaji, kriteriji i načini ispitivanja i vrednovanja na višoj i na osnovnoj razini u školskoj godini 2016./2017.

Viša razina ispita iz Francuskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom iz Francuskoga jezika za gimnazije². Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio da realizacijom nastavnoga plana i programa iz Francuskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B1 razinu *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje*³ (u dalnjem tekstu ZEROJ).

Osnovna razina ispita iz Francuskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima. Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio da realizacijom nastavnoga plana i programa iz Francuskoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005).

Program četverogodišnjih strukovnih škola bitno se razlikuje od gimnazijskoga programa u obimu općega

i specifičnoga vokabulara, razradi tema i složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja. Ako pristupnik koji je slušao Francuski jezik prema programu četverogodišnjih strukovnih škola želi položiti višu razinu, treba proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se dodatnom odobrenom literaturom.

Ispitni katalog podijeljen je u dva dijela. Svaki se dio odnosi na jednu razinu.

Svaka razina ispita sadrži sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Vrste zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome poglavlju (*Područja ispitivanja*) navode se ispitne cjeline.

U drugome poglavlju (*Obrazovni ishodi*) navedeno je što pristupnik u svakoj ispitnoj cjelini mora moći učiniti kako bi uspješno položio ispit.

U trećem poglavlju (*Struktura ispita*) opisana je struktura ispita prema ispitnim cjelinama, navedene su podvještine koje se ispituju, vrste zadataka, vrste tekstova te broj zadataka vezanih uz tekstove.

U četvrtome poglavlju (*Tehnički opis ispita*) navedeno je trajanje ispita, opisan je izgled ispita, objašnjen je način njegova rješavanja i naveden je dopušteni pribor.

U petome poglavlju (*Opis bodovanja*) naveden je udio ispitnih cjelina u ispitu, podrobnije su opisani kriteriji za vrednovanje sastavka/kratkoga sastavka, navedene su ljestvice za ocjenjivanje i objašnjena je njihova primjena.

¹Termin pristupnik u tekstu kataloga ima opće značenje te se odnosi i na pristupnice i na pristupnike.

²Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994., Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997.

³Školska knjiga, Zagreb, 2005.

U šestome poglavlju (*Vrste zadataka*) navedene su upute i primjeri svih vrsta zadataka koji su u ispitu.

U sedmome poglavlju (*Priprema za ispit*) navedeni su savjeti koji pomažu nastavniku u pripremi pristupnika za ispit i savjeti koji pomažu pristupniku u pripremi za ispit.

U poglavlju *Dodatci* navedeni su tematski sadržaji i gramatičke strukture za višu i osnovnu razinu ispita. Tematski sadržaji koje pristupnik iz srednjih strukovnih škola treba dodatno obraditi kako bi mogao uspješno položiti ispit na višoj razini naznačeni su sivom bojom.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Francuskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije.

Ispit iz Francuskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Pisanje i Slušanje*.

Vještina govorenja neće se provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2016./2017. iz tehničkih razloga. Vještina govorenja treba i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije i prema B1 razini ZEROJ-a.

1.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (2005:71ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- uz odgovarajuću razinu razumijevanja čitati jednostavne činjenične tekstove o temama iz vlastitoga područja interesa
- prepoznati bitne informacije u izvornim i jednostavnim novinskim člancima o poznatim temama
- prepoznati glavne zaključke u tekstu pregledno izložene argumentacije
- prepoznati slijed misli pri iznošenju nekoga problema premda može propustiti pojedinosti.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst
- prepoznati određene leksičke i/ili strukturalne obrasce.

1.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- pisati tekstove o nizu poznatih tema iz vlastitoga područja interesa; pisati o svojim iskustvima u obliku jednostavnoga čitkog teksta opisujući svoje osjećaje i reakcije; opisati neki istinit, izmišljen događaj ili nedavno putovanje; ispričati kratku priču
- pisati kratke jednostavne sastavke o temama od općega interesa; sažeti skup činjeničnih informacija o svakodnevnim ili nesvakodnevnim aktivnostima iz vlastitoga područja interesa te napisati izvještaj i iznijeti svoje mišljenje
- pisati o temama kao što su obitelj, hobiji i interesi, putovanja i aktualni događaji upotrebljavajući osnovni vokabular
- ispravno upotrebljavati gramatičke strukture iako se osjeća utjecaj materinskoga jezika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- napisati kratak jednostavan tekst o temama od općega interesa ili iz vlastita područja interesa te pritom jasno izraziti vlastite osjećaje i mišljenja.

1.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema nastavnome planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti glavne misli jasnoga standardnog izlaganja o poznatim temama
- razumjeti jasne konkretnе informacije u sklopu poznatih svakodnevnih tema prepoznajući opće poruke i specifične informacije ako je govor jasno artikuliran na jednoj od poznatih jezičnih varijanti
- pratiti glavne misli duljega razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se upotrebljava jasno artikuliran standardni govor
- pratiti predavanje ili izlaganje iz vlastita područja interesa ako mu je tema poznata, a iznošenje jednostavno i jasno artikulirano
- pratiti jednostavna kratka predavanja o poznatim temama ako su iznesena jasno artikuliranim standardnim govorom.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti osnovni smisao teksta i razumjeti specifične informacije na ovim vrstama tekstova:

- informativni tekstovi
- obavijesti
- poruke
- narativni tekstovi
- intervjuji.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Francuskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom ispitnom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 5 skupina zadataka vezanih uz polazne tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline **Čitanje** prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanje

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi/kratki narativni tekstovi	6
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci kratkoga odgovora	informativni tekst/narativni tekst	7
3.	detaljno razumijevanje teksta	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci povezivanja	informativni tekst/intervju	8
4.	detaljno razumijevanje teksta	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci povezivanja	informativni tekst/narativni tekst	6
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci povezivanja	informativni tekst/intervju/pismo/narativni tekst	8

Napomena: Tekstovi sadrže od 1600 do 1800 riječi.

1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka sastavka. Pristupnik na temelju zadanoga kratkog opisa situacije mora odgovoriti na tri sadržajne odrednice i napisati sastavak od **150** do **180** riječi. Pristupnik treba komentirati navedene činjenice i stavove te na njih reagirati.

Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka, koherencija i kohezija uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	sastavak od 150 do 180 riječi	1	20

1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi/ obavijesti/ poruke	6
2.	razumijevanje glavne misli/ specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	informativni tekst/ narativni tekst	7
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	intervju/ informativni tekst	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	informativni tekst/ narativni tekst	6

Napomena: Tekstovi sadrže od 1000 do 1200 riječi.

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Francuskoga jezika traje ukupno **150 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanje i Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **120 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanje* traje približno **30 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Vremenik provedbe svih dijelova ispita bit će objavljen u *Vodiču kroz ispite državne mature te na mrežnim stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica, list za odgovore, list za koncept i dva lista za ocjenjivače. U ispitnoj su knjižici tekstovi i zadaci kojima se ispituje vještina čitanja, zadatak sastavak kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i za označavanje točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Vrste zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatcima otvorenoga tipa (kratkoga odgovora) pristupnik mora odgovoriti na postavljena pitanja i upisati odgovore na predviđeno mjesto koje je

naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali na kraju mora svoj sastavak čitko napisati na list za čistopis. Sadržaj lista za koncept se ne bude.

Slušanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i za označavanje točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Vrste zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*⁴

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Dok sluša tekstove, pristupnik piše odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

⁴ Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupniku, pušta snimku. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimak uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pozorno slušati upute na snimci.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Francuskoga jezika dopušteno je upotrebljavati samo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

1.5. Opis bodovanja

Broj bodova u ispitnim cjelinama prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Broj bodova u ispitnim cjelinama

Čitanje	35
Pisanje	20
Slušanje	25

Ukupan broj bodova u ispitnu iz Francuskoga jezika na višoj razini je **80**.

1.5.1. Vrednovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 35 bodova.

1.5.2. Vrednovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Sastavak se ocjenjuje prema **Ijestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od četiriju kriterija:

- **Izvršenje zadatka**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvještaja i sastavaka u ZEROJ-u*)

- **Kohärenz und Cohäsion**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednost i povezanosti u ZEROJ-u*)

- **Vokabular**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opseg vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

- **Gramatika**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

U tekstu koji slijedi objašnjeni su svi kriteriji.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

Kohärenz und Cohäsion

Kriterij *Kohärenz und Cohäsion* odnosi se na ova pitanja:

- Je li slijed misli suvislo povezan?
- Jesu li misli logički povezane?
- Upotrebljava li pristupnik kohezivna sredstva u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odnosi se na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u uporabi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odnosi se na ova pitanja:

- Može li pristupnik upotrebljavati raspon struktura ili se oslanja na uporabu jednostavnih struktura?
- Do koje mjere pogreške u uporabi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> Svi su dijelovi zadane teme opsežno i gotovo podjednako razrađeni. Glavne su misli suvislo iskazane i vrlo dobro potkrijepljene činjenicama/primjerima. 	<ul style="list-style-type: none"> Svi elementi i dijelovi teksta jasno su povezani u suvislu cjelinu. Uporaba veznika, veznih riječi (konektora) i priložnih oznaka je vrlo dobra. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara za izvršenje zadatka je širok. Pogreške koje se pojavljuju u uporabi/obliku/pravopisu ne utječu na razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Široki raspon morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. Pogreške koje se pojavljuju u uporabi/obliku ne utječu na razumijevanje teksta.
4	<ul style="list-style-type: none"> Svi su dijelovi zadane teme obrađeni, ali nejednako razrađeni. Glavne su misli dobro potkrijepljene činjenicama/primjerima. 	<ul style="list-style-type: none"> Dobra povezanost elemenata i dijelova teksta u suvislu cjelinu. Uporaba kohezivnih sredstava je dobra. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara za izvršenje zadatka je dobar. Pogreške koje se pojavljuju u uporabi/obliku/pravopisu samo u nekome dijelu teksta ometaju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. Pogreške koje se pojavljuju u uporabi/obliku samo na nekim mjestima u tekstu utječu na razumijevanje.
3	<ul style="list-style-type: none"> Jedan dio zadane teme nije razrađen. Glavne su misli potkrijepljene činjenicama/primjerima, ali nisu dovoljno razrađene ili sadrže brojna ponavljanja. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli mjestimično odstupa od logičkoga redoslijeda. Uporaba kohezivnih sredstava je dostatna. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara za izvršenje zadatka je dostatan. Pogreške koje se pojavljuju u uporabi/obliku/pravopisu na nekim mjestima u tekstu ponekad uzrokuju teškoće u razumijevanju. 	<ul style="list-style-type: none"> Pristupnik u nekim dijelovima teksta upotrebljava jednostavne morfosintaktičke strukture. Pogreške u uporabi/obliku u pojedinim dijelovima teksta uzrokuju teškoće u razumijevanju.
2	<ul style="list-style-type: none"> Dva dijela zadane teme nisu razrađena. Glavne misli nisu potkrijepljene činjenicama/primjerima. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli u većemu dijelu teksta nije jasan. Uporaba kohezivnih sredstava je ograničena. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara za izvršenje zadatka je ograničen. Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu često onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Pristupnik upotrebljava u većemu dijelu teksta jednostavne morfosintaktičke strukture koje nisu primjerene višoj razini. Pogreške u uporabi/obliku često onemogućuju razumijevanje.

1	<ul style="list-style-type: none"> Sadržaj teksta ne odgovara zadanoj temi. Sadržaj teksta je gotovo nerazumljiv. Glavne misli nisu jasno izražene. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli nije logički povezan. Uporaba kohezivnih sredstava je vrlo ograničena. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara za izvršenje zadatka je vrlo ograničen ili je njegova uporaba neprimjerena. Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu najvećim dijelom onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon morfosintaktičkih struktura je vrlo ograničen ili njihova uporaba nije prikladna. Pogreške u uporabi/obliku gotovo u potpunosti onemogućuju razumijevanje.
0	<ul style="list-style-type: none"> Sadržaj teksta uopće ne odgovara zadanoj temi. ILI Tekst je u potpunosti nerazumljiv i/ili ima manje od 50 riječi. ILI Pristupnik je prepisao dijelove iz upute za pisanje sastavka ili neke ulomke iz ispitne cjeline Čitanje. 			

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **150 do 180** riječi.

Pristupnik smije napisati više od propisanoga broja riječi.

Ako tekst ne sadržava broj riječi koji je propisan za višu razinu, oduzet će se bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

130 – 140 riječi: 1 bod

110 – 129 riječi: 2 boda

80 – 109 riječi: 3 boda

50 – 79 riječi: 4 boda.

Budući da je za kriterij *Izvršenje zadatka* minimalan broj bodova nula (0), pristupnik ne može ostvariti negativne bodove.

Tekst koji je dobio nula (0) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 1 boda za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 1 bod za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 2 boda za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 2 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 4 boda za ostale kriterije.

Brojanje riječi

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U konačan zbroj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja, vlastita imena i dijelovi prepisani iz uputa za pisanje sastavka kao i rečenice i ulomci preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanje*.

Primjeri:

J'ai fait un voyage à l'étranger. – 6 riječi

Zagreb, le 5 mai 2008 – 5 riječi

Elle a trente-six ans. – 4 riječi

Qu'est-ce que c'est – 3 riječi

En face de – 3 riječi

C'est-à-dire – 1 riječ.

1.5.3. Vrednovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 25 bodova.

1.6. Vrste zadataka

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.⁵ Uz svaki primjer zadatka ponuđeni su uputa, točan odgovor, ispitivana podvještina te način bodovanja.

U 2., 3. i 4. zadatku ispitne cjeline *Čitanje* (tablica 1.) umjesto zadataka višestrukoga izbora mogu se pojaviti zadaci kratkoga odgovora ili zadaci povezivanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁶

Lisez cette interview et associez les questions (1-8) aux (A-I). Attention, il y a une réponse de trop !

L'interview du cuisinier qui monte !

Votre journal « Le Mague » a décidé de vous faire mieux connaître Julien Ricail, ce jeune Chef talentueux et les spécialités de sa table.

Journaliste : À mon avis, vous avez une place importante dans l'histoire de la gastronomie française. Allez-vous proposer de nouvelles créations qui augmenteraient votre grande réputation ?

Julien Ricail : (1) _____.

Journaliste : Êtes-vous exigeant avec vos personnels comme vous l'êtes avec vous-même ?

Julien Ricail : (2) _____.

Journaliste : Vous possédez un aquarium avec des homards, face à l'entrée de votre restaurant! Est-ce difficile d'avoir chaque jour des homards vivants ?

Julien Ricail : (3) _____.

⁵ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr) pod poveznicom Provedeni ispitni.

⁶ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

Journaliste : C'est étonnant de voir vos serveurs faire un cours d'histoire de France lorsqu'ils vous présentent un morceau de fromage comme du Maroilles, du Camembert ou de la Fourme d'Ambert.

Julien Ricail : (4) _____.

Journaliste : Votre cave semble abriter quelques grands noms de vins de nos belles régions de France.

Julien Ricail : (5) _____.

Journaliste : Vos desserts sont excellents et sortent du traditionnel. Où allez-vous chercher toutes ces idées nouvelles... ?

Julien Ricail : (6) _____.

Journaliste : Vous ressemblez à un Chef d'Orchestre qui semble tout diriger pour que tout soit parfait...

Julien Ricail : (7) _____.

Journaliste : Vous m'avez présenté votre charmante et souriante femme Élise... Est-ce que la famille est importante pour votre équilibre et l'image de marque de votre restaurant ?

Julien Ricail : (8) _____.

D Le travail de ma femme au restaurant est remarquable. Elle pense à la déco, aux cartes et elle me suggère des idées de plats.

E C'est une bonne idée mais, non, pas pour le moment. On va y penser quand on refera le bar du restaurant.

F Je recherche des saveurs, des couleurs, je fais des tests. On discute et surtout, on cherche à faire plaisir.

G Ce n'est pas facile de gérer les stocks. Un jour, vous vendez 10 homards et puis plus rien pendant 2 jours.

H Effectivement, mes serveurs sont des passionnés de fromages et de leur histoire.

I Oui c'est vrai que je suis partout mais je ne mène pas encore mon personnel à la baguette.

TOČNI ODGOVORI: 1 C, 2 A, 3 G, 4 H, 5 B, 6 F, 7 I, 8 D

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija/detaljno razumijevanje teksta

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili ako je označeno više odgovora za pitanje

Réponses :

A Oui, c'est vrai que je suis assez strict avec mon personnel.

B Il est vrai qu'il y a plusieurs bonnes bouteilles en cave, nous proposons environ 150 grands vins différents.

C Évidemment ! On essaie constamment d'inventer quelque chose de différent et de toujours surprendre nos hôtes.

1.6.2. Primjeri zadatka višestrukoga izbora⁷

Lisez ce texte et choisissez la réponse correcte
A, B ou C.

L'association Emmaüs

L'association Emmaüs est une association laïque créée par l'abbé Pierre en 1954. Depuis près de 65 ans, Emmaüs lutte contre la misère, mais en premier lieu elle aide les personnes qui vivent dans la rue. Chaque jour, l'association accueille, héberge et accompagne plus de 2000 personnes et familles en grande difficulté sociale en France.

Quel est l'objectif principal de la fondation Emmaüs ?

- A** Aider les gens sans misère.
- B** Aider les gens sans domicile fixe.
- C** Aider les gens sans activité sociale.

TOČAN ODGOVOR: B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili ako je označeno više odgovora za pitanje

Lisez ce texte et choisissez la réponse correcte
A, B, C ou D.

Une nouvelle télé pour les jeunes ?

Alerté par l'augmentation des images violentes à la télé, le gouvernement cherche des solutions et veut proposer (22) _____ jeunes téléspectateurs des programmes mieux adaptés à leur âge.

Il y a trop de violence à la télévision. Aussi l'interdiction de certains programmes pour les jeunes avait été (23) _____. Car beaucoup de jeunes sont seuls devant la télévision et les parents ne peuvent pas toujours contrôler (24) _____ ils regardent. Mais après, la censure n'est pas forcément la meilleure solution. Aussi, le ministère de la communication, (25) _____ surveille la télévision, préfère encourager les bons programmes. D'une part, il faudrait mieux expliquer le danger qu'il y a à montrer trop de violence et, d'autre part, il faudrait produire des programmes de (26) _____ qualité.

Il est même question de créer un jour une chaîne publique pour les enfants et de réduire la publicité lors des programmes destinés aux jeunes. Dans (27) _____ pays d'Europe elle est déjà interdite.

22

- A** au
- B** à
- C** aux

23

- A** envisagée
- B** envisagé
- C** envisagées

⁷ Primjer je preuzet iz ispitne cjeline Čitanje.

24

- A ce qui
B ce qu'
C qu'est-ce qu'

25

- A que
B qui
C où

26

- A meilleure
B meilleur
C mieux

27

- A chacun
B chaque
C certains

TOČNI ODGOVORI: 22 C, 23 A, 24 B, 25 B, 26 A, 27 C**ISPITIVANA PODVJEŠTINA:** detaljno razumijevanje teksta (leksik i gramatika)**BODOVANJE:**

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili ako je označeno više odgovora za pitanje

1.6.3. Primjer zadatka kratkoga odgovora⁸

Lisez ce texte et répondez aux questions.

Un couvre-feu, pourquoi faire ?

Dans plusieurs villes de France, les mineurs de moins de 13 ans n'ont pas le droit de sortir seuls tard le soir.

Les enfants et les ados de certains quartiers sont sous haute surveillance. À Orléans, Nice, Cannes et dans une dizaine d'autres communes, les maires ont pris la décision d'instaurer un « couvre-feu » pour les mineurs de moins de treize ans. Le but ? Interdire aux jeunes de sortir entre minuit et 6 heures du matin s'ils ne sont pas accompagnés d'un adulte.

En cas de non-respect, les policiers peuvent les conduire au commissariat ou chez leurs parents, avec le risque d'une amende pour la famille. Ces dispositions, limitées dans le temps, devraient prendre fin au plus tard le 30 septembre.

Les élus ont expliqué que ces mesures visent à protéger les jeunes des quartiers difficiles, livrés à eux-mêmes pendant les vacances scolaires et parfois poussés à commettre des délits.

Okapi

⁸Primjer zadatka kratkoga odgovora preuzet je iz ispitne cjeline Čitanje.

- 1** Qui a décidé de créer un couvre-feu dans certaines villes en France ?

- 2** Que doivent faire les moins de 13 ans pour sortir entre minuit et 6 heures du matin dans ces villes ?

- 3** Quelle est la sanction prévue pour les parents si les jeunes ne respectent pas le couvre-feu ?

- 4** Est-ce que le couvre-feu est en vigueur toute l'année ?

- 5** Quelle est la raison qui justifie les couvre-feu ?

TOČNI ODGOVORI:

- 1** Les maires.
- 2** Ils doivent être accompagnés d'un adulte.
- 3** Ils paient une amende. / Une amende.
- 4** Non, le couvre-feu n'est en vigueur que jusqu'au 30 septembre.
- 5** Protéger les jeunes et leur éviter de commettre des délits.

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

- 1 bod – točan odgovor
0 bodova – netočan odgovor ili odgovor nije upisan

1.6.4. Primjer zadatka sastavka⁹

En matière de langues, seul l'anglais est indispensable

Les études montrent que l'acquisition d'un bon niveau d'anglais est prioritaire pour la plupart de ceux qui apprennent des langues. Pourtant, avec la mondialisation l'importance de l'anglais pourrait diminuer. Qu'en pensez-vous ?

- À votre avis doit-on privilégier l'apprentissage de l'anglais au détriment des autres langues ? Pourquoi ?
- Vous apprenez d'autres langues étrangères, pourquoi ?
- Quels sont les avantages de la connaissance du français dans le monde actuel ?

Répondez aux questions et argumentez vos points de vue. Écrivez un texte de **150 à 180** mots.

Attention ! N'oubliez pas de recopier votre texte sur la copie d'examen parce que la feuille de brouillon ne sera ni corrigée ni évaluée.

PRIMJER SASTAVKA

En matière de langues, seul l'anglais est indispensable

Aujourd'hui tout le monde apprend et parle l'anglais. C'est une langue dont l'importance avec la mondialisation augmente chaque jour. Pourtant, est-ce que ça pourrait changer ?

Tout d'abord, à mon avis, l'anglais reste une langue indispensable dans la communication avec les étrangers. Cependant je ne pense pas qu'on

⁹Primjer zadatka preuzet je iz ispitanje cjeline Pisanje.

doive privilégier l'apprentissage de l'anglais car il y a beaucoup d'autres langues qui sont largement utilisées dans le monde. J'apprends trois langues étrangères, le français, l'anglais et le russe. J'aime apprendre les langues parce que j'adore communiquer avec les étrangers dans la langue de leur pays. De plus, j'ai le désir de bien maîtriser au minimum cinq langues étrangères. La connaissance du français est très appréciée dans le monde actuel car le français est parlé dans de nombreux pays du monde. C'est aussi une des langues officielles de l'Union européenne. Je pense, d'ailleurs, qu'il faut privilégier l'apprentissage du français en Croatie car notre pays deviendra membre de l'EU, le 1er juillet 2013.

Pour conclure, je peux dire que selon moi, il est aujourd'hui prioritaire d'étudier le plus grand nombre possible de langues étrangères et d'en parler très bien au moins deux. Nous vivons dans un monde globalisé et si nous voulons nous adapter, il est nécessaire, à part l'anglais, d'apprendre d'autres langues étrangères.

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje¹⁰ ovaj bi sastavak bio ocijenjen s maksimalnih 20 bodova

1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se znatno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

¹⁰v. poglavje *Opis bodovanja i objašnjenje* objavljeno uz ljestvicu za ocjenjivanje sastavka

Nastavniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga u kojem je opisana struktura ispita, trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka te način njihova bodovanja. Pristupniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga, *Vodiča kroz ispite državne mature, nacionalnih ispita, ispita probne državne mature od 2006. do 2009. godine i provedenih ispita državne mature koji su objavljeni na mrežnim stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

1.7.1. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnika treba poticati da što više i češće čita razne vrste tekstova i da pokuša odgovoriti na sadržaj teksta, a da se ne koncentriira isključivo na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezične strukture koje se nalaze u tekstu. Važan čimbenik vještine čitanja je razvijanje sposobnosti predviđanja. Letimičan pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupniku da shvati o čemu je riječ i prije nego što počne čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnik uglavnom ima mnogo mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadaci za uvježbavanje vještine čitanja zadaju pristupniku za samostalan rad kod kuće. Očekuje se da će pristupnik riješiti zadane vježbe, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnom procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnika treba prvenstveno upoznati s vrstama zadataka u ispitu i postupcima za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnikom treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta,

tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odломci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupniku u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnik treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnik treba pozorno pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka kratkoga odgovora pristupnik treba pozorno pročitati tekst i odgovoriti na postavljena pitanja.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupniku također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnik nema dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer je previše vremena utrošio na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za svaki zadatak
- pozorno čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja

- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore i upisivanje odgovora u ispitnu knjižicu u zadatcima u kojima je to potrebno.

1.7.2. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine pisana

Vještina pisanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Prije svega, pristupnik treba razvijati naviku pisanja, odnosno što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Izuzetno je važno nakon svakoga zadatka dati pristupniku povratnu informaciju o uspješnosti njegova rada. S obzirom da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Pristupnik treba obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može značajno umanjiti pristupnikovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje različito oblikovanih tekstova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. Pristupnika je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova, opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoći u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u svrhovitost toga planiranja. Pristupniku treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnika također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitom

metodom. Vježbajući vještinu pisanja neophodno je od samoga početka paziti na vrijeme za rješavanje zadatka.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u sadržajnim odrednicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni svi kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

1.7.3. Metode i strategije uvježbavanja jezične vještine slušanja

Vještina slušanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnik treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu. Važno je pomagati pristupniku da se odgovarajuće pripremi za zadatke i razvijati kod njega svijest o korisnosti ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanje* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Stoga je izuzetno

važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (*što se ispituje?*¹¹) i o vrstama zadataka (*kako se ispituje?*¹²) kojima se ispituje vještina slušanja.

Pristupnika treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije rješavanja zadatka. Također ga treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadatka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedincu zadatku.

Pristupniku svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnik mora obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- da, ako ne odgovori na neko pitanje, nastavi rješavati iduća pitanja i da tijekom drugoga slušanja pokuša odgovoriti na pitanja koja nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

¹¹ v. poglavље *Obrazovni ishodi*

¹² v. poglavље *Struktura ispita*

1.7.4. Literatura

Literatura za pripremu ispita iz Francuskoga jezika:

- svi udžbenici za srednje škole koje je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i koji su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva (www.mzos.hr)
- Dupuy, M., Launay, M., *Réussir le Delf B1*, Didier, Paris, 2010.
- Goullier, F., *Les outils du Conseil de l'Europe en classe de langue. Cadre européen commun et Portfolios*, Didier, Paris, 2005.
- Megre, B., Monier, M., *Réussir le delf scolaire et junior B1*, CIEP, Paris, 2009.

- Tagliante, C., *L'évaluation et le Cadre européen commun*, Nouvelle édition CLE International, Paris, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- Référentiel niveau B1 pour le français, Didier, Paris, 2009.
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ)*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Francuskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnom planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima.

Ispit iz Francuskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Pisanje i Slušanje*.

Vještina govorenja neće se provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2016./2017. iz tehničkih razloga. Vještinu govorenja treba i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnom planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima i prema A2 razini ZEROJ-a.

2.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:71ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti kratke jednostavne tekstove koji sadržavaju najčeštaliji vokabular
- razumjeti kratke jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se rabi uobičajeni svakodnevni vokabular
- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima (pismima, brošurama i kratkim člancima koji opisuju neki događaji).

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- razumjeti glavne misli/poruke u tekstu
- pronaći specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene gramatičke strukture.

2.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima i veznim riječima (*et, mais, parce que, ou, donc, puis, ensuite, d'abord, alors, enfin*)
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevnim pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i sl.
- napisati vrlo kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- upotrebljavati osnovni vokabular potreban za snalaženje u svakodnevnim situacijama
- upotrebljavati neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- opisati jednostavne situacije (jednostavna deskripcija)
- prepričati poznate događaje (jednostavna naracija)
- jednostavno izraziti osjećaje, mišljenja i stavove
- smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u skladu s vrstom teksta te pritom upotrijebiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

2.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr. osnovni podatci o pristupniku, njegovoj obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i razgovijetno
- prepoznati temu razgovora ako se govori polako i razgovijetno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja

- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnim temama ako su izrečeni polako i razgovijetno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu
- određene specifične informacije u tekstu.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Francuskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 5 skupina zadataka vezanih uz različite polazne tekstove.

Za svaku ispitivanu podvještinsku navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline **Čitanje** prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanje

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadaci povezivanja	kratki informativni tekstovi/poruke/obavijesti	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija/detaljno razumijevanje teksta	zadaci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadaci kratkoga odgovora	informativni tekst/narativni tekst	6
3.	razumijevanje specifičnih informacija/detaljno razumijevanje teksta	zadaci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadaci kratkoga odgovora	informativni tekst (prospekt, brošura)/narativni tekst	6
4.	detaljno razumijevanje teksta	zadaci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadaci povezivanja	informativni tekst/intervju	6
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrazci)	zadaci povezivanja	informativni tekst/intervju/narativni tekst/pismo	7

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1200 riječi.

2.3.2. Pisanje

Zadatak je ove ispitne cjeline napisati kratki sastavak.

Pristupnik na temelju zadanoga kratkog naputka u sklopu kojega su zadane tri sadržajne odrednice mora napisati kratki sastavak od **60** do **80** riječi.

Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline Pisanje

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	kratki sastavak od 60 do 80 riječi	1	15

2.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite vrste tekstova koji se slušaju.

Za svaku ispitivanu podvještinsku navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi/ poruke/ obavijesti/ upute	5
2.	razumijevanje glavne misli/ specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki dijalazi/ razgovori	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	razgovor/ intervju	5
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	informativni tekst/ narativni tekst	5

Napomena: Tekstovi sadrže približno 900 riječi.

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Francuskoga jezika traje ukupno **115 minuta**.

Ispitne cjeline **Čitanje i Pisanje** provode se odvojeno od ispitne cjeline **Slušanje**, a za njihovo rješavanje predviđeno je **90 minuta**.

Ispitna cjelina **Slušanje** traje približno **25 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Vremenik provedbe svih dijelova ispita bit će objavljen u *Vodiču kroz ispite državne mature te na mrežnim stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica, list za odgovore, list za koncept i dva lista za ocjenjivače. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadaci kojima se ispituje vještina čitanja, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i za označavanje točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Vrste zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatcima otvorenoga tipa (kratkoga odgovora) pristupnik mora odgovoriti na postavljena pitanja i upisati odgovore na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

U zadatu pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali svoj kratki sastavak mora čitko napisati na list za čistopis jer se sadržaj lista za koncept ne budi.

Slušanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i za označavanje točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Vrste zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline **Slušanje**:¹³

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.

¹³Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupniku, pušta snimku. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pozorno slušati upute na snimci.

- Dok sluša tekstove, pristupnik treba pisati odgovore u ispitnu knjižicu. Zadnjih 5 minuta predviđeno je za označavanje odgovora na listu za odgovore.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Francuskoga jezika dopušteno je upotrebljavati samo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

2.5. Opis bodovanja

Broj bodova u ispitnim cjelinama prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Broj bodova u ispitnim cjelinama

Čitanje	30
Pisanje	15
Slušanje	20

Ukupan broj bodova u ispitu iz Francuskoga jezika na osnovnoj razini je **65**.

2.5.1. Vrednovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 30 bodova.

2.5.2. Vrednovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 15 bodova. Kratki sastavak ocjenjuje se prema **Ijestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija: *Izvršenje zadatka i Jezik.*

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje *je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje*, a kriterij *Jezik* odgovara na pitanje *s kojom se lakoćom može razumjeti što je napisao pristupnik*.

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	<ul style="list-style-type: none"> Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice. 	10	<ul style="list-style-type: none"> Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. Vrlo dobar raspon i uporaba vokabulara/struktura.
		9	
4	<ul style="list-style-type: none"> Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice. 	8	<ul style="list-style-type: none"> Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/struktura.
		7	
3	<ul style="list-style-type: none"> Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice. 	6	<ul style="list-style-type: none"> Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. Dostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu.
		5	
2	<ul style="list-style-type: none"> Nejasno je postoji li odgovor na dvije ili jednu sadržajnu odrednicu. 	4	<ul style="list-style-type: none"> Tekst je na mjestima teško razumljiv uz brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu.
		3	
1	<ul style="list-style-type: none"> Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu. 	2	<ul style="list-style-type: none"> Tekst je u cjelini teško razumljiv uz vrlo brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz neprikladnu uporabu.
		1	
0	<ul style="list-style-type: none"> Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednom svojem dijelu na postavljeni zadatak ili je tekst nerazumljiv. 		

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **60** do **80** riječi.
Pristupnik smije napisati više od propisanoga broja riječi.

Ako tekst ne sadrži broj riječi koji je propisan za osnovnu razinu, oduzet će se bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

50 – 55 riječi: 1 bod

40 – 50 riječi: 2 boda

30 – 40 riječi: 3 boda

manje od 30 riječi: 4 boda.

Budući da je za kriterij *Izvršenje zadatka* minimalan broj bodova nula (0), pristupnik ne može dobiti negativne bodove.

Tekst koji je dobio nula (0) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 2 boda za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 1 bod za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 4 boda za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 2 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 6 bodova za kriterij *Jezik*.

Ako ocjenjivač procijeni da tekst zaslužuje između, npr. 8 i 6 bodova za kriterij *Jezik*, može dodijeliti 7 bodova.

Brojanje riječi

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U konačan zbroj riječi ne ubrajaju se uvodni pozdrav, završetak pisma, ponavljanja, nabranja, vlastita imena i dijelovi prepisani iz uputa za pisanje kratkoga sastavka kao i rečenice i ulomci preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanje*.

Primjeri:

J'ai fait un voyage à l'étranger. – 6 riječi

Zagreb, le 5 mai 2008 – 5 riječi

Elle a trente-six ans. – 4 riječi

Qu'est-ce que c'est – 3 riječi

C'est-à-dire – 1 riječ.

2.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

2.6. Vrste zadataka

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.¹⁴

Uz svaki primjer zadatka ponuđeni su uputa, točan odgovor, ispitivana podvještina te način bodovanja.

U 2., 3. i 4. zadatku ispitne cjeline *Čitanje* (tablica 1) umjesto zadataka višestrukoga izbora mogu se pojaviti zadatci kratkoga odgovora ili zadatci povezivanja.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja¹⁵

Lisez le texte et associez les questions (1-4) aux réponses (A-F). Attention, il y a une réponse de trop !

CLEMENTINE CÉLARIÉ

Clémentine a été nommée pour le César du meilleur second rôle dans le film « Nocturne indien ». Puis, elle a joué dans « Les nuits fauves », « Toxic Affair »... Maintenant vous allez découvrir son monde intime.

- 1** Est-ce que vous avez confiance en votre intuition ?
- 2** Quels sont ces anges gardiens dont vous parlez souvent ?
- 3** Croyez-vous en vos rêves ?
- 4** Qu'est-ce que vous estimez le plus dans la vie ?

A Dans mon enfance ma mère me lisait la Bible. J'étais très impressionnée. J'ai même voulu être bonne soeur pour faire le bien.

B L'amour, la confiance, le théâtre.

C Bien sûr. C'est un sens que j'écoute et que j'essaie de développer. Il y a toujours une petite voix qui me dit quand je doute : fais-le, fonce.

D Des gens purs, désintéressés, comme dans les contes de fées.

E Énormément, je rêve presque chaque nuit. J'ai acheté des livres sérieux sur ce sujet, les symboles.

TOČNI ODGOVORI: 1 C, 2 D, 3 E, 4 B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 4 boda)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili ako je označeno više odgovora za pitanje

¹⁴ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnim stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) pod poveznicom *Provedeni ispit*.

¹⁵ Primjer zadataka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora¹⁶

Vous allez entendre un texte. Choisissez la réponse correcte « Vrai » (**V**), « Faux » (**F**) ou « L'information n'est pas donnée dans le texte » (**?**).

L'amour du surf

Amélie Godin, championne d'Europe en surf, est née dans les montagnes des Pyrénées mais elle a grandi à Biarritz, au bord de l'océan Atlantique. Depuis son enfance les vagues l'attiraient mais elle ne pouvait pas aller nager car la mer était trop forte. Pour son dixième anniversaire, elle a reçu sa première planche de surf. Très contente de ce cadeau, elle a passé des heures et des heures à surfer, elle était fascinée par les vagues.

En 2004, à l'âge de 17 ans, Amélie a été sélectionnée pour le championnat de France, et elle l'a gagné.

Deux ans plus tard, elle est devenue championne d'Europe.

Maintenant elle s'entraîne pour le championnat du monde.

Le surf est un sport très dur et elle doit passer tous les jours au moins cinq heures sur l'eau.

- 1 Quand elle était petite Amélie allait souvent se baigner dans l'océan.
- 2 C'est à l'âge de dix ans qu'Amélie a commencé à surfer.
- 3 En 2004 elle a gagné le championnat de France.
- 4 Deux ans plus tard elle est devenue championne du monde.
- 5 Amélie a quatre entraîneurs qui s'occupent d'elle.

TOČNI ODGOVORI: 1F, 2V, 3V, 4F, 5?

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili ako je označeno više odgovora za pitanje

2.6.3. Primjer zadatka kratkoga odgovora¹⁷

Lisez le texte et répondez aux questions.

Sous le sable

France 2000. 95 minutes (V.O.F.) Drame réalisé par François Ozon Scénario: E. Bernheim, F. Ozon, M. Romano, M. de Van Mus. Casting : Charlotte Rampling, Bruno Cremer, Jacques Nolot

Synopsis :

Marie et Pierre Drillon se rendent dans les Landes pour les vacances. Au lendemain de leur arrivée, ils vont à la plage. Pendant que Marie s'endort, Pierre va se baigner. À son réveil, la femme ne voit pas son mari, ni au loin, ni au large. Elle comprend qu'il a disparu.

Noyé ? Il n'y a aucune certitude puisque les garde-côtes ne retrouveront pas le corps. Marie s'en retourne seule, avec les affaires de Pierre dans son sac. Les mois passent, la vie continue comme s'il ne s'était rien passé. Pierre plus présent que jamais auprès de Marie qui se refuse à croire qu'il s'en est allé...

www.clap.qc.ca

¹⁶ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Slušanje*.

¹⁷ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

1 Qui est réalisateur du film ?

2 Qui joue le principal rôle féminin ?

3 Pourquoi Marie et Pierre sont partis dans les Landes ?

4 Pourquoi Marie n'est pas sûre que Pierre est mort ?

5 Qu'est-ce que Marie porte dans son sac ?

TOČNI ODGOVORI:

1 François Ozon.

2 Charlotte Rampling.

3 Pour les vacances.

4 Parce que les garde-côtes n'ont pas trouvé son corps.

5 Les affaires de Pierre. / Les affaires de son mari.

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili odgovor nije upisan

2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka¹⁸

Un voyage gagné

Vous avez gagné un voyage pour deux personnes dans le sud de la France.

Écrivez une carte postale à votre ami(e) pour :

- lui raconter comment vous avez gagné ce voyage
- l'inviter à vous accompagner en voyage
- préciser les endroits que vous allez visiter.

Écrivez à ce sujet un texte de **60 à 80** mots.

Attention ! N'oubliez pas de recopier votre texte sur la copie d'examen parce que la feuille de brouillon ne sera ni corrigée ni évaluée.

PRIMJER KRATKOGLA SASTAVKA

Salut Thomas, Zagreb le 10 juillet 2013

J'ai participé au Grand Jeu de l'été et j'ai gagné un voyage de dix jours pour deux personnes dans le sud de la France. Je n'y crois toujours pas. Comme tu aimes bien visiter d'autres pays, je t'invite à venir avec moi. Nous partirons en avion le 16 août jusqu'à Bordeaux où nous retrouverons les autres gagnants du concours. Nous visiterons la cathédrale Saint-André, l'Hôtel de ville, le jardin public – célèbre pour ses promenades... Puis, nous prendrons un autocar pour parcourir la région. Enfin, nous nous arrêterons dans une station balnéaire de l'Océan Atlantique.

J'espère que tu accepteras mon invitation.

À bientôt

Jacques

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje¹⁹ ovaj bi sastavak bio ocijenjen s maksimalnih 15 bodova

¹⁸ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanje*.

¹⁹ v. poglavlje *Opis bodovanja*

2.7. Priprema za ispit.

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se znatno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Nastavniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga u kojem je opisana struktura ispita, trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka te način njihova bodovanja. Pristupniku se također preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga, *Vodiča kroz ispite državne mature*, nacionalnih ispita, ispita probne državne mature od 2006. do 2009. godine i provedenih ispita državne mature koji su objavljeni na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

2.7.1. Metode i strategije za uvježbavanje jezične vještine čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnika treba poticati da što više i češće čita razne vrste tekstova i da pokuša odgovoriti na sadržaj teksta, a ne da se isključivo koncentriira na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezične strukture koje se nalaze u tekstu. Važan čimbenik vještine čitanja je razvijanje sposobnosti predviđanja. Letimičan pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupniku da shvati o čemu je riječ i prije nego što počne čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnik uglavnom ima mnogo mogućnosti za uvježbavanje vještine

čitanja. Često se zadaci za uvježbavanje vještine čitanja zadaju pristupniku za samostalan rad kod kuće. Očekuje se da će pristupnik rješiti zadane vježbe, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnom procesu u kojem bi se uvježbavale podyještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnika treba prvenstveno upoznati s vrstama zadataka koje će rješavati u ispitu i s postupcima za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnikom treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiks i sufiks) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupniku u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnik treba pozorno pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka kratkoga odgovora pristupnik treba pozorno pročitati tekst i odgovoriti na postavljena pitanja.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupniku također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnik nema dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer je previše vremena utrošio na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za svaki zadatak
- pozorno čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku

- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koje nisu riješili u prvoj čitanju
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore i upisivanje odgovora u ispitnu knjižicu u zadatcima u kojima je to potrebno.

2.7.2. Metode i strategije za uvježbavanje jezične vještine pisanja

Vještina pisanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnik treba razvijati naviku pisanja, odnosno što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupniku povratnu informaciju o uspješnosti njegova rada. Sobzirom da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Pristupnik treba obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti pristupnikovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Veliki broj pristupnika treba pomoći u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u svrhotivost toga planiranja. Pristupniku treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnika također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitom metodom. Vježbajući vještina pisanja neophodno je od samoga početka voditi računa o vremenu za rješavanje zadatka. **Pravilno raspoređivanje vremena**

jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cijelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti obavljen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

2.7.3. Metode i strategije za uvježbavanje jezične vještine slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita.

Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se na odgovarajući način pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Izuzetno je važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanja* (*što se ispituje?*²⁰) i vrstama zadataka (*kako se ispituje?*²¹) kojima se vještina slušanja ispituje.

²⁰v. poglavje *Obrazovni ishodi*

²¹v. poglavje *Struktura ispita*

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za njihovo uspješno rješavanje. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će pristupnici slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi u ispitnoj cjelini *Slušanja* nije potrebno. Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- da, ako ne odgovori na neko pitanje, nastavi rješavati iduća pitanja i da tijekom drugoga slušanja pokuša odgovoriti na pitanja koja nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

2.7.4. Literatura

Literatura za pripremu ispita iz Francuskoga jezika:

- svi udžbenici za srednje škole koje je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i koji su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva (www.mzos.hr)
- Dupuy, M., Launay, M., *Réussir le Delf B1*, Didier, Paris, 2010.
- Goullier, F., *Les outils du Conseil de l'Europe en classe de langue. Cadre européen commun et Portfolios*, Didier, Paris, 2005.
- Megre, B., Monier, M., *Réussir le delf scolaire et junior B1*, CIEP, Paris, 2009.
- Tagliante, C., *L'évaluation et le Cadre européen commun*, Nouvelle édition CLE International, Paris, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 11 do 15 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- Référentiel niveau B1 pour le français, Didier, Paris, 2009.
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ)*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.

3. DODATCI

3.1. Tematski sadržaji za višu razinu

Tematski sadržaji zadataka u ispitu na višoj razini odgovaraju važećemu nastavnom planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije i načelima Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike.

1. PREDSTAVLJANJE SEBE I DRUGOGA

- Osobni podatci, karakterne osobine
- Važni događaji u obitelji
- Ukusi, sklonosti, raspoloženja

2. OBITELJ I DOM

- Odnosi u obitelji, obiteljska slavlja, blagdani, svetkovine i pučki običaji
- Odnosi: roditelji – djeca, braća – sestre, mлади – mлади, mladi – odrasli, muškarac – žena
- Stanovanje

3. SLOBODNO VRIJEME, ZABAVA I SPORT 22

- Organizacija slobodnoga vremena
- Izvannastavne/izvanškolske aktivnosti
- Hobi
- Izleti
- Zabava
- Igre
- Sport

4. ZDRAVLJE

- Briga za zdravlje
- Osobna higijena i njega tijela
- Bolesti i nezgode

5. PREHRANA

- Zdrava prehrana
- Hrana i piće
- Obroci
- Posuđe, pribor za jelo
- **Vrste restorana, jelovnik**
- Recepti
- Francuski i hrvatski nacionalni specijaliteti

6. ODIEVANJE I MODA

- Odnos prema odjevanju i modi
- Poznati francuski i hrvatski stilisti

7. KUPOVANJE

- Novac
- Vrste trgovina
- Kupovanje u različitim trgovinama
- Reklame

8. MEDIJI I NOVA TEHNOLOGIJA

- Uloga tehnologije u svakodnevnome životu
- Tisk
- Radio
- Televizija, emisije, program
- Komunikacije – telefon, SMS poruke, e-pošta, internet

²² Tematski sadržaji koje pristupnik iz srednjih strukovnih škola treba dodatno obraditi kako bi mogao uspješno položiti ispit na višoj razini naznačeni su sivom bojom.

9. FILM**10. GLAZBA****11. ŠKOLA I OBRAZOVNI SUSTAV**

- Vrste škola, predmeti, ocjene
- Život u školi
- Učenje stranih jezika i višejezičnost
- Školske aktivnosti
- Školski sustav u Francuskoj i Hrvatskoj

12. DRUŠTVO, MLADI I NJIHOVI PROBLEMI

- Prijateljstvo, ljubav, tolerancija, empatija
- Sličnosti i razlike među mladima u Francuskoj i Hrvatskoj
- Svijet u kojem živimo – pogled u budućnost
- Život u suvremenome društvu (ovisnost, problemi u ponašanju...)
- Problemi čovječanstva (glad, siromaštvo, nezaposlenost...)
- Svijet znanosti i umjetnosti, izložbe, muzeji

13. ZAPOSLENJE I KOMUNIKACIJA

- Nova zanimanja
- Atraktivna zanimanja
- Oglasni za zaposlenje
- Životopis

14. PUTOVANJA

- Organizacija putovanja
- Vozni red
- Prospekti

- Vrste prijevoza
- Turistička ponuda i potražnja
- Mogućnost snalaženja u stranoj zemlji

15. JAVNE SLUŽBE**16. GRAĐANSKI ODGOJ**

- Socijalni i društveni odnosi
- Humanitarne organizacije i djelatnosti
- Ravnopravnost spolova
- Značenje dobrovoljnoga rada (volontiranje)
- Suživot (život u multikulturalnoj zajednici)

17. ČOVJEK I NJEGOV OKOLIŠ

- Utjecaj klime i klimatskih promjena na prirodu i na ljudе
- Inicijative za zaštitu okolišа
- Svijet u kojem živimo – čuvanje okolišа i onečišćenje okolišа

18. POVIJEST, KULTURA I CIVILIZACIJA

- Simboli Francuske
- Znamenitosti
- Francuske i hrvatske kulturne manifestacije
- Slavni ljudi (povijesne i suvremene ličnosti, znanstvenici, pisci, pjesnici, umjetnici, pjevači, glumci...) i događaji
- Francuske pokrajine, departmani
- Pariz, glavni grad
- Francuske političke institucije
- Frankofone europske zemlje – kultura i civilizacija
- Europa jučer i danas

- Evropske političke institucije
- Francuska i Evropska unija, Vijeće Europe
- Multikulturalnost – važnost učenja stranih jezika
- Evropske institucije za mlade

3.2. Gramatičke strukture za višu razinu²³

Član

- défini, indéfini, partitif, contracté, omission de l'article (article zéro)

Imenice

- masculin et féminin des noms
- singulier et pluriel des noms (pluriel régulier et irrégulier, exceptions)
- nominalisation/verbalisation

Zamjenice

- pronoms personnels; sujets, compléments directs et indirects, réfléchis et réciproques
- pronoms personnels atones et toniques
- pronoms *en* et *y*
- pronoms personnels doubles (« Tu le lui donnes. »)
- pronoms démonstratifs
- pronoms indéfinis
- pronoms interrogatifs simples et composés
- pronoms possessifs
- pronoms relatifs simples et composés

²³ Gramatičke strukture koje pristupnik treba usvojiti za ispit na višo razini odgovaraju postojćemu nastavnom planu i programu iz Francuskoga jezika za gimnazije i opisivačima za B1 razinu prema ZEROJ-u.

Pridjevi

- adjectifs qualificatifs (place et accord)
- masculin et féminin des adjectifs, féminin irrégulier
- adjectifs à deux formes au masculin
- adjectifs démonstratifs
- adjectifs possessifs
- adjectifs interrogatifs
- adjectifs indéfinis
- comparaison: comparatifs et superlatifs réguliers et irréguliers

Prilozi

- adverbes de fréquence, adverbes de lieu, de temps, adverbes de quantité ou d'intensité (*beaucoup, un peu, assez, trop*)
- adverbes de manière réguliers et irréguliers
- comparaison des adverbes (réguliers et irréguliers)

Brojevi

- nombres cardinaux et ordinaux
- fractions (*demi, tiers, quart...*)

Prijedlozi

- prépositions de lieu et de temps

Glagoli

- indicatif : présent, futur proche, futur simple, passé composé, imparfait, passé récent, plus-que-parfait, futur antérieur ; passé simple (identification)
- verbes pronominaux et verbes impersonnels
- subjonctif : présent, passé
- conditionnel : présent et passé

- impératif positif et négatif
- tous les usages courants de l' indicatif, du subjonctif du conditionnel de l'impératif du participe présent et du gérondif
- voix active/passive
- accord du participe passé avec *être* et *avoir*
- concordance des temps

Veznici

- conjonctions de coordination (*et, ou, puis, ensuite, alors, donc, aussi, ainsi...*)
- conjonction de subordination : cause (*comme, parce que, étant donné que, d'autant que, grâce à, à cause de...*) ; but (*afin que, pour que, de peur que...*) ; conséquence (*de sorte que, de manière que, de façon que, si bien que...*) ; concession et opposition (*mais, pourtant, cependant, bien que, même si, alors que, tandis que, au lieu de, malgré + nom...*), condition (*si, au cas où...*) ; temps (*quand, lorsque, avant que, jusqu'à ce que, pendant que...*) ; comparaison (*comme, de même que, autant que...*)

Neizravni govor

- discours rapporté au présent et au passé

Sintaksa

- phrases simples et composées
- propositions exprimant temps, cause, but, conséquence, concession, condition, comparaison
- système hypothétique à l'indicatif (*si + présent/futur*) et au conditionnel (*si + imparfait/conditionnel présent, si + plus- que -parfait/conditionnel passé*)
- négation: *ne... pas, ne... rien, ne... personne, ne... plus, ne pas... non plus, ne... que, ne... jamais, ne... point, aucun...*

- connecteurs du récit (*d'abord, ensuite, puis, alors, enfin*)
- connecteurs de l'argumentation (*à mon avis, selon, par contre, au contraire...*)
- restriction *ne... que*
- mise en relief : *c'est... que, c'est... qui*

3.3. Tematski sadržaji za osnovnu razinu

Tematski sadržaji zadataka u ispitu na osnovnoj razini odgovaraju važećemu nastavnom planu i programu iz Francuskoga jezika koji se uči kao drugi strani jezik u gimnazijama ili kao prvi/drugi strani jezik u srednjim strukovnim školama te opisivačima za A2 razinu prema ZEROJ-u.

1. PREDSTAVLJANJE SEBE I DRUGOGA

- Osobni podatci, karakterne osobine
- Važni događaji u obitelji
- Ukusi, sklonosti, raspoloženja

2. OBITELJ I DOM

- Članovi uže i šire obitelji
- Odnosi: roditelji – djeca, braća – sestre, mladi – mladi, mladi – odrasli, muškarac – žena
- Stanovanje

3. SLOBODNO VRIJEME, ZABAVA I SPORT

- Organizacija slobodnoga vremena
- Izvannastavne/izvanškolske aktivnosti
- Hobiji
- Izleti
- Zabava
- Igre
- Sportske priredbe

4. VRIJEME

- Dijelovi dana
- Koliko je sati?
- Kalendar: godišnja doba, mjeseci, dani u tjednu
- Blagdani, praznici
- Vremenska prognoza

5. ZDRAVLJE

- Dijelovi tijela
- Osobna higijena i njega tijela
- Bolesti i nezgode
- Briga za zdravlje

6. PREHRANA

- Hrana i piće (obroci)
- Namirnice za zdravu prehranu
- Posuđe, pribor za jelo
- Vrste restorana, jelovnik
- Recepti
- Francuski i hrvatski nacionalni specijaliteti

7. ODIJEVANJE I MODA

- Vrste odjevnih predmeta
- Stav prema modi

8. KUPOVANJE

- Novac
- Vrste trgovina
- Kupovanje u različitim trgovinama
- Reklame

9. MEDIJI I TEHNOLOGIJA

- Tisak
- Radio
- Televizija, emisije, program
- Komunikacije – telefon, SMS poruke, e-pošta, internet

10. ŠKOLA I OBRAZOVNI SUSTAV

- Vrste škola, predmeti, ocjene
- Školski pribor
- Život u školi
- Školske aktivnosti
- Školski sustav u Francuskoj i Hrvatskoj

11. DRUŠTVO, MLADI I NJIHOVI PROBLEMI

- Svijet u kojemu živimo (prijateljstvo, ljubav, uvažavanje različitosti)
- Život u suvremenome društvu (ovisnost, problemi u ponašanju...)
- Problemi čovječanstva (glad, siromaštvo, nezaposlenost)
- Svijet znanosti i umjetnosti, izložbe, muzeji, glazba, film, festivali

12. SVIJET RADA

- Vrste zanimanja
- Oglasni za zapošljavanje
- Uslužne djelatnosti

13. PUTOVANJA

- Organizacija putovanja
- Vozni red
- Prospekti

- Vrste prijevoza
- Snalaženje na kolodvoru, u zračnoj luci...
- Mogućnost snalaženja u stranoj zemlji

14. GRAĐANSKI ODGOJ

- Socijalni i društveni odnosi
- Ravnopravnost, suživot (život u multikulturalnoj zajednici)
- Dobrovoljni rad (volontiranje)

15. ČOVJEK I NJEGOV OKOLIŠ

- Zaštita okoliša
- Klima, posljedice klimatskih promjena
- Odnos prema životinjama i biljkama

16. POVIJEST, KULTURA I CIVILIZACIJA

- Simboli Francuske
- Znamenitosti
- Francuske i hrvatske kulturne manifestacije
- Slavni ljudi (povijesne i suvremene ličnosti, znanstvenici, pisci, pjesnici, umjetnici, pjevači, glumci...) i događaji
- Francuske pokrajine
- Pariz, glavni grad
- Frankofone europske zemlje – kultura i civilizacija
- Europa jučer i danas
- Francuska i Europska unija, Vijeće Europe
- Multikulturalnost – važnost učenja stranih jezika
- Europske institucije za mlade

3.4. Gramatičke strukture za osnovnu razinu²⁴

Član

- défini, indéfini, partitif, contracté

Imenice

- masculin et féminin des noms
- singulier et pluriel des noms (pluriel régulier et irrégulier)

Zamjenice

- pronoms personnels; sujets, compléments directs et indirects
- pronoms personnels atones et toniques
- pronoms *en* et *y* (quantité et lieu : *Tu prends combien de gâteaux ? J'en prends deux ; Tu vas à Paris ? Oui, j'y vais.*)
- pronoms interrogatifs simples et composés
- pronoms relatifs simples

Pridjevi

- adjectifs qualificatifs (place et accord)
- masculin et féminin des adjectifs, féminin irrégulier
- adjectifs démonstratifs
- adjectifs possessifs
- adjectifs interrogatifs
- adjectifs indéfinis (*quelque(s), chaque, tout, toute, tous, toutes, plusieurs...*)
- comparaison: comparatifs et superlatifs réguliers

²⁴ Gramatičke strukture u ispitu na osnovnoj razini odgovaraju važećemu nastavnom planu i programu iz Francuskoga jezika koji se uči kao drugi strani jezik u gimnazijama ili prvi/drugi strani jezik u srednjim strukovnim školama i načelima ZEROJ-a.

Prilozi

- adverbes de fréquence, adverbes de lieu, de temps, adverbes de quantité ou d'intensité (*beaucoup, un peu, assez, trop*)
- adverbes de manière réguliers

Brojevi

- nombres cardinaux et ordinaux

Prijedlozi

- prépositions de lieu (*à côté de, devant, entre, loin de...*) et de temps (*avant, après, à partir de...*)

Glagoli

- indicatif: présent, futur proche, futur simple, passé composé, imparfait, passé récent
- verbes pronominaux
- conditionnel présent
- impératif positif et négatif
- voix active/ passive
- accord du participe passé avec *être, avoir*

Veznici

- conjonctions de coordination (*et, ou, puis, ensuite, alors, donc, aussi, ainsi...*)
- conjonction de subordination : cause (*comme, parce que...*) ; opposition (*mais, pourtant, cependant*) ; temps (*quand, avant que, pendant que...*)

Neizravni govor

- discours rapporté au présent

Sintaksa

- phrases simples et composées
- propositions exprimant temps, cause, conséquence, opposition, comparaison
- système hypothétique à l'indicatif (si + présent/futur) et au conditionnel (si + imparfait/conditionnel présent)
- négation: *ne... pas, ne... rien, ne... personne, ne... plus, ne... jamais*
- connecteurs du récit (*d'abord, ensuite, puis, alors, enfin*)
- connecteurs de l'argumentation (*à mon avis, selon, par contre, au contraire...*)
- mise en relief : *c'est... que, c'est... qui*

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja